

Előfizetési feltételek.

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
segi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.
Halmérők és kocsmáro-
sok részére az általmérők
közönyvével együtt
egész évre 4 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközöndök.

Egyes számok 10 kr-jaival
kaphatók a kiadóhiv.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E

erkeszlőséghez (Jánosi-utca 8, sz. I, em.)

küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak.

Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,

— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Főtér, 8. szám alá) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca 1 szám.

Hirdetések.

□ centiméterenként 2 kr.,
többszöriért 1½ kr. fi-
zendő. Bélyegdíj minden
egyes beiktatásért 30 kr.

A NYILTÉRBE

minden 3 hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
ketemes díjkezelésben
részesülnek.

Az ezredéves ünnepély.

Hivatkozva lapunk mult számának ez ügyre vonatkozó kijelentésére, vármegyénknek az ezredéves ünnepélyekre való készülődésével akarunk röviden foglalkozni, — habár főbb vonásokban már megelőzőleg kifejtettük e tekintetben véleményünket.

Ez ügygyel legközelebb mult hó 26-án tartott ülésen foglalkozott a millenáris bizottság is; és a bizottság megállapodása — ha nem is mindenben, de lényegében a mi felfogásunknak kedvez.

Három proposíció volt a bizottság elé adva u. m.: a Tompa könyvtár s megyei muzeum alapítása, a közművelődési egyesület anyagi segélyezése, és a Tompa-szobor alapnak adandó dotáció.

E hármast indítványt annak idején Bornemisza László alispán tette a megyebizottsági közgyűlésen, támaszkodva indítványában a közművelődési egyesület és Hanvay Zoltán kérvényére is.

Akkor tett indítványát ő maga is módosította most már, a mennyiben az azóta történtek után az indítványnak a megyei muzeumra vonatkozó része a megindult országos mozgalom folytán tárgyaltanná vált.

Ma megyei muzeumot és könyvtárat a millenáris ünnepség alkalmából s nagyobb költséggel létesíteni czél szerűtlen s fölösleges volna, mert a megindult országos mozgalom után először is ez nem volna méltó nagy alkotás a vármegye részéről, s másodsor sok költségbe is kerülne.

A mi a Tompa-szobor ügyét illeti, — erre is megmondottuk már régebben véleményünket.

A Tompa-szobor eszméje nem illetékes helyről indult ki s a Tompa-szobor ügye ma sincs illetékes kezekben.

Ha azt akarjuk, hogy Gömörvármegye szülöttjének, Tompának a nagy költőhöz és önmagához méltó emléke állíttassék, a vármegye azt nem teheti, hogy a jelenlegi szobor alaphoz adjon segélyt, s a szobrot a jelenlegi Tompa szobor alap-bizottság alkossa meg, — mert éppen megfordítva a vármegye méltósága azt követeli, hogy a Tompa szobrot, ha azt létesíteni akarjuk, a vármegye maga állítsa fel s ehhez mint adományt ő fogadja el a szobor-alap meglevő készletét; vagyis hogy a vármegye maga legyen az intéző.

Tekintve azonban a mai időket, mikor számolni kell a szűk anyagi eszközökkel is — annak eldöntését, legyen-e most, vagy ne Tompa-szobor, mi a vármegyére bizzuk s a döntések ilyen vagy olyan módozatához előlegesen nem szólunk, megelégedve annak kijelentésével, hogy ha lesz Tompa szobor, akkor annak felállítását a vármegyének magának kell kezébe vennie.

Egyelőre különben e tárgyat a millenáris bizottság is mellőzte, — s ebbe maga indítványtevő alispánunk is beleegyezett.

Kulturczélokra azonban, mely a közművelődési egyesület segélyezését tartja szem előtt, 45 ezer forintot szavazott meg a bizottság olyképen, hogy a nemzeti alap

mintegy 23 ezer forintnyi tőkét 2 százalékos pótdoból ily összegre egészítették ki.

Ennek helyességét s szükségességét úgy hisszük — bizonyítani teljes fölösleges. Szükséges volt a rendelkezési alap megeremítése is, mert e nélkül a nap nap után fellépő dolgoknál a vármegye méltóságához képest valamit tenni teljesen lehetetlen.

És ezekben a millenáris bizottság határozata a mi felfogásunkkal teljesen egyezik.

A mi azonban az összegnek 36 ezer forintban történt megállapítását s csak a megállapított két czél kivételét illeti, — ebben már mitöbbet várunk a vármegyétől.

Gömörvármegye részvételének az ezredéves ünnepélyen impozansnak, alkotásainak nagyoknak s maradandóknak kell lenniök.

E czélra pedig 36 ezer forint nyomoruságosan kevés, — ha e czélra 100 ezer forintot mondnak, legkevésbé sem tuzolunk.

Gazdasági, földművelési, ipari, kereskedelmi czéljainknak a kulturális czállal együtt kell haladniok, s a 36 ezer forint ezek közül csak a kulturális czélt karolja fel.

E czélok egyikét sem szabad mellőznünk, annál inkább, mert az ezekre költött összeg bőségesen meghozza kamatait.

Az ezredévnék pedig nemcsak kulturális alkotásokat kell magában felölelnie.

A 100 ezer forint előteremtése pedig eszközöltessék pénzügyi művelettel s akkor a pótdob sem lesz oly terhes az adófizető polgároknak.

TÁRCSA.

BLAHÁNÉ.

(A Gömör eredeti tárczája.)

Van-e szebb és kellemesebb szaka az évnék, mint a tavasz? Lehet-e kellemesebb érzése az embernek, ha a rideg eghangu tél dermesztő hidegét betölti a meleg nap sugar, ha megolvastja a föld fagyos kergét és bearanyozza a láthatárt? Nincsen!

E hatalmas természeti erő új életet önt az ember szívébe, lelkébe és kedélyébe! Fölcseréli a nagy természetet s annak egy kedvesebb képe jelenik meg előttünk. Előcsalja a bársony pázsitot; elő azt a piczi ibolyát, mely félve dugja ki kis koronáját, hogy a goromba tél meg ne irigyelje tőle; — előhívja a föld legparányibb férjét; — megezüstözi a folyócska habjait, s végre bekopogtat ablakunkon is és a szabadba szállít bennünket . . .

Haza hívja dallosainkat más világból, — más országból, — más környékről; hangot ad a pacsrítának, a mely nórára tanítja a fülemület és többi énekes társait, — fölzendül az ének, hangos lesz a csalit; dicséri a nagy természet Alkotóját a dallos kis sereg! . . . Oh! ti bohó kis madarak! ti azt hiszitek, hogy csak ti tudtok énekelni, csak ti néktek adott hangot a természet Ura — és hogy csak ti örültök! Nagyon csalódtok! . . . Nekünk is van pacsrítánk, ki édesebben csicsereg; mint a tiétek; nekünk is van

fülemilénk, ki szebb és több nótát tud, mint a ti énekesnőtök, ő is csalógány, még pedig a leghatalmasabb, a „nemzet csalógánya”!

Haza varázsolta őt is ez év boldog tavasza! Haza a honvágy, mert már régen költözködött el innét és a rozsz emberek lebilincseltek öt idegen vidéken, kaliba zárták, nem engedték haza repülni; nem engedték, hogy szülő fészében gyönyörködhessünk bájos dalában, varázs játékában! Még az átkozott természet is ellenünk küzdött, ha haza akart repülni, bérceink szele más irányt adott szárnyainak, vagy pedig édes csengő hangját fátyolozta el a kíméletlen hideg levegő

Gyözött végre hívogató szózatunk,
Váratlanul repült haza galambunk! *)

Váratlanul, hogy már egyszer megizlelje szülőföldjének is mézes buzáját; de ezel nem kedveskedhetünk, mert meglepett bennünket. Jöjjön el aratás után és megszoktatjuk örökre! Nem volt más, mivel fogadhattuk, mint a tavasz virága hódotatunk jelvénye, őszinte szívből jövő szó és lélekből emelkedő dall. *)

Remegve röppent le a vasuti kocsirol a nemzet csalógánya, a magyar népdal legnagyobb Istennője, a hol büszke városunk érdemekben megöszült polgármestere és az ezer számra menő embertömeg lelkes öljen-nel üdvözölte a nagy művésznőt.

Tollam szavakat nem talál, hogy a lelkesedést leirjam, — mindenkinek megmozdult szive

*) Falusi népdalból.
*) A dalárda szerkesztője.

és önkénytelenül hangzott el mindenkinek ajkáról: Blaháné! . . .

A felkesült tömeg határt és akadályt nem ismert, jól esett ha csak ruháját érinthették. A fiatalabb nemzedék pedig sajátkezűleg akarta bevonnai kocsiját és midőn ez nem sikerült, két oldalt futottak a koci mellett s úgy éltették a leghazafiasabb művésznőt.

Nem jött magában, elhozta édes rokonát a kedves Idukát is, mivel megosztja szellemes csevegéseit, — el az öreg Kánya czibalmost Lányi Gézátt, ki segít neki érezni a magyar nótában. Csak tiétek a boldogság, kik osztozhatok örömeiben is, mi pedig csak a második boldogságban — csicseregésében is játékában! . . .

Büszkén mondhatjuk, hogy boldognak érezte közöttünk magát, minden érdekelte, minden megragadta figyelmét; mintha csak szeretett volna megismerkedni az egész várossal. Hiszen nem idegen. Itt született, városunk gyermeke, közülnk való!

Az az öröm, melyet megjelenésével előidézt, leirhatatlan, megyénk s városunk intelligentiája rajongással kereste társaságát, az utcán léte alkalmával pedig folytonosan kísérté a kiváncsi tömeg.

Játékaról lapjaink nem tudtak kritikát írni, de mi gyengék is vagyunk arra, hogy az egyszerű, keresetlen és naiv sváb Nancsedliről még csak merészelnénk is írni valamit, meghódította Józsit, s meg bennünket. Én láttam könnyed mozdulatait, hallottam édes szavát, de az nekem úgy tűnik fel, mint egy röpke álomkép. Volt! Nincsen! . . . Még ezelőtt egy héttel

Ily czélok mellett a szükmarkuságnak helye nincs.

Arra, hogy szobrokkal, monumentális épületekkel töltsük meg megyénk nevezetesebb városait, arra az igaz, szegények vagyunk, de annyira szegények, hogy nem szabad lennünk, hogy jövő vagyonszódásunk alapját megvessük.

A Wekerle kormány bukása.

A péntek esti lapok a Wekerle kormány lemondását jelentették és már akkor jelezték azt is, hogy a Felség az új kormány alakításával Khuen Héderváry Károly gróf horvát bánt bízta meg.

Nem vagyunk politikai lap, politikával nem foglalkozunk, de mégis kijelentjük e helyen, hogy Wekerle Sándor bukása káros az országra.

Wekerle volt az egyedüli népszerű finanszminisztere az országnak s e népszerűség biztos alapokon, a nagy alkotásokon alapult.

Munkás és szabadelvű ember s a végzet tragikuma épen a szabadelvűség érdekében kifejtett küzdelmében buktatta meg.

Szabadelvű eszméi azonban nem bukhattak el, az egyházpolitikai reformnak, melynek kezdetől hívei voltunk, nincs megásva sirja.

Felfogja emelni magasan lobogtatni azt az új kormány, Khuen Héderváry Károly gróf is, ki hogy a reformoknak híve, megmutatta a főrendiházban a polgári házasság mellett tartott beszédével s azon tényével, hogy a törvényjavaslatot elfogadta.

A polgári házasságról tartott beszédéből közöljük a következő részletet:

Midőn ezeknek előre bocsátása után kijelentem, hogy a magam részéről elfogadom a tárgyalásra utalt törvényjavaslatot, és pedig dacára, hogy nem zárkozhatom el azon aggodalom elől, hogy a reformoknak minden átmenet nélküli foganatosítása bizonyos megrázkodással van egybekötve: engem sem készít erre semmiképp csak egyedül azon körülmény, hogy a képviselőház azt egy igen nagy többséggel fogadta el, hanem az e téren reformok szükségén kívül készítet, erre azon körülmény is, hogy már több idő óta és, ha nem csalódom fokozódó mértékben, egy némely eléggé aggályos mellék és kísérő jelenséget észlelek közéletünkben, melyek azt sugallják nekem, miszerint korántsem volna tanácsos, hogy ilyen viszonyok között alteráltassék a törvényhozás alkotásra hivatott faktorának működése, mert ettől semmi jót nem remélhetek, sőt inkább egy ideges állapot meghosszabbítását látám ezáltal elősegítve, (Helyeslés balfelől.) mely mint minden beteges állapot, újabb körtüneteket hozhatna felszínre, míg ellenkezőleg a reformoknak a főrendiház általi elfogadásától igenis azt a pozitív jót is várom, hogy ez lesz az útja és talán egyedüli módja, hogy közéletünkben rendszeres

gyönyörű szemei második napként ragyogtak le reám! És most? A keserű valóság!.. Mint az összes tökélynek egyesített alakján csüggött a varázs hatalom alatt megalázott tekintetem, — ma már csak azok az emlékek sorvaszlják gyenge keblemet, melyek az ifjú kor első szerelmének csiráit plántálták el szívemben!

Megjelenésével képes meghódítani mindenkit, tekintetével vakon engedelmesködő rabszolgává leigázni és dalával bámuló bálványává változtatni.

Társalgása a legfinomabb és szellemesebb, gondolatai, humora a találékonyság nyilatkozatai, nemes szíve pedig az önzetlen igazi magyar nő: árulja el. Elbeszélék tehát egy pár szellemes mondanását, hogy ezt igazolhassam, melyek elejtésénél, mint szem- és fültanu voltam jelen, s ezt ő meg is fogja nekem engedni:

Minden tárgyról szívesen beszélt mindenkivel, minden kérdésre készségesen felelt, csak a politikát és katolikus papot kerülte. Ha az előbbiről kértük véleményét, egyszerűen okadatolás nélkül azt válaszolta: »Mindenről szívesen csak erről nem; ha pedig pappal találkozott, mosolyogva mondá: »Megint csak pappal! — a fejem fog fájni már ma is!«

A legnagyobb mértékben leereszkedő volt kivétel nélkül, — jól állott neki, midőn Thália papjait gyermekeinek nevezte és őszinte szívvel fogadta el — ittléte alkalmával — az ötvenegyedik gyermeknek keresztmamaságát, megjegyzésén: »No lsten neki, még ennek az egynek!

és normális uton újra visszatérjünk azon politikai alapelve, melyet beszédem elején említettem, (Helyeslés a baloldalon.) t. i. a fokozatos fejlődés és lépésről-lépésre való haladás politikai elvére és ennek alkalmazására, mely a mint a multban annyi jó gyümölcsöt hozott, bizonyára még fogja teremni a gyümölcsét a jövőben is. (Helyeslés.) És ezt tartom az ország és nemzet legfőbb és legvitálisabb érdekének, ezt szeretném szavazatommal szintén és leginkább előmozdítani.

Kossuth Ferenc levele.

Kossuth Ferenc Rimaszombat rt. város részvénytulajdonosaira e napokban a következő köszönmó levelet küldötte:

Turin, 26. május 1894.

Rimaszombat város t. közönségének!

Elkésve bár, de annál melegebben köszönöm (öcsém nevében is) azon részvételt, melylyel e város t. közönsége minket megtisztelni — kegyes volt.

Késedelmet, a nagy csapásból eredő körülmények okozták.

Ezen csapás lesújtott, mert a nagy halott, nekünk mindenünk volt; — én ugy is mint fiú, ugy is mint magyar, édes atyámat vesztettem; a polgárosodott világ pedig a szabadság eltűnt apostolát gyászolja.

Dicsősége volt ő hazájának; — a jelen század ragog nevéből, melynek fényét mindig hazájára irányítja.

Egész élete, a honfi szolgálatok, a honfi érdemek óriási halmaza volt; halála pedig, honfi érzelmekben és nagy eszménye iránt lelkesedésben egyesíté az egész hazát.

Ő ébreszté fel a nemzetet.

Ő tette életerőssé, a nép millióit befogadva az alkotmány sáncaiba.

Ő adott öntudatot a nemzetnek, ő vezette önvédelmét, ő mutatta meg, hogy a magyar tud is, akar is, szabad és önálló lenni.

Ő tartotta fel az elnyomatás korszakában a nemzet létjogát, és ő emelte fel a magyar kérdést az európai kérdések színvonalára.

Ő fenyegette az elnyomókat, mindig és mindenütt, míg végre belé rettentek az okulásba; és midőn a kényuralom okult, s a nemzet biztosítható jelenét, ő örökösödött a távolból, ő intett, ő buzdított, ő remélt, ő bizott, ő képviselt egy nagy jövőt — — mindaddig míg meg nem halt — — hontalanul!

Ez volt az ő életfirténete; ezt tanultam a a külföldön a külföldtől, én, kedves halottunknak hű fia; és ezt fogja róla feljegyezni egykor a magyar történelem!

Mély tisztelettel:

Kossuth Ferencz.

A millenáris bizottság ülése.

Időnk és terünk rövidsége folytán lapunk mult számának az ülésről szóló rövid jelentését ma a következőkben pótoljuk ki.

E kövételást szükségesnek tartjuk azért, hogy az egyes bizottsági tagoknak ez ügyben való fel-fogásáról bővebben tájékozassa magát olvasó közönségünk.

Hámos László főispán a bizottsági tagokat üdvözölve, kéri felolvasni a bizottsági tagok ki-

Valóban csak a kellem és báj hangján tudott szólni szülőföldjének gyermekeivel: — tisztelgő dalárjainkat »dallos collegáinak«, Barna bácsit, hű kísérőjét, mint rendőrkapitányt szintén collegájának szólította. Csak nekem nem adott nevet! Miért is nem lehetett ő egykoron professzor-jaim egyike, hogy boldogan szívelhettem volna el az engem illető titulusokat?...

Hja! Mindhiába való már az én törekvésem, hogy magasztos alakjával tovább foglalkozhassam. Egy hét is nagyon sok az újabbkori historiában, nekem már csak azzal kell megelégednem boldogtalan boldogságomat teljessé téve befejezni, hogy ez utolsó gyarló szavakban lábai elé helyezzem a hődotat koszoruját! — Midőn pedig ezeket mondom mindenki velem érez, mindenkinek boldog, ki csak láthatta!... és a távolban azt sugom neki, hogy neki is velünk dobogott a szivecskéje, midőn közénk repülve azt mondá:

»Szülőföldem szép határa,
Megláttalak valahára.»

Megláthattunk mi is bájos kis fülemile, szülőfölded szerény kis szinpadján röpködni, — ide haza halhattuk varázsszavu csicsergéseidet, — ide haza, — a hol edesebb a szó, szerelmebb a dal, tisztább a levegő és regényesebb a vidék!

Tégy minket még boldogabbá! Jöjj el minél előbb és légy örökre a mi kedves testvérünk!..

KÖZSA.

küldésére vonatkozó közgyűlési határozatot, mi megtörténvén, Bornemisza László alispán ismertetette a közgyűlésen beadott indítványokat és saját indítványát, mely szerint az általa tervezett három czél megvalósítására 60 ezer forint megszavazását kéri

Szentiványi Árpád a gazdaközönség mai nyomasztó helyzetére hivatkozva, a 60 ezer frtot megszavazni nem hajlandó és a közművelődési egyesület segélyezésére és a kiállításban való részvételre 30 ezer frtot elégnék tart.

Farkas Ábrahám elismeri, hogy a gazdaközönség tulságosan meg van terhelve csekély jövedelme mellett, mégis az ezredéves ünnepély fényéhez s a vármegye méltóságához viszonyítva, a 60 ezer frtot nem sokalja.

Török Bálint a közművelődési egyesület érdekében szólalt fel, hogy a vármegye e czélra nagyobb összeget szavazzon meg, mert mihelyt egy összeget kap a közművelődési egyesület, a közönség támogatására már többé oly mértékben, mint azelőtt, nem számíthat.

Kubinyi Géza azt mondja, hogy már ő maga is tett egy ízben indítványt pótdadó kivetésére, hogy a pótdából befolyó összeg kulturczélokra fordíttassék. A pótdadó kivetése ellen a millenáris ünnepség alkalmából neki sincs kifogása, de az árvák, szegények filléretű szobrokra, muzeumokra megszavazni soha nem fogja. Láttunk — ugymond — szobrokat emelni, de azokat mindig más alapból emelték. Ezeknek forrása mindig vagy a győző zsákánya, vagy a zsarnok vérkönyeket fakasztó kényuralma volt. A kiállítási kiadásokra s a közművelődési egyesületnek szívesen ad, de más czélra egy krt sem.

Bornemisza László alispán azt mondja, — hogy mikor indítványát megtette, — nem akart sallangokat, sőt azt sem kívánta, hogy indítványának minden pontja, ugy amint az meg volt téve létesíttessék. Ő legjobb meggyőződése szerint csak egy keretet állított fel, melynek elfogadása vagy módosítása a bizottság dolga. Nem akar vérkönyeket facsarni ki az adózó polgárok már is nagy megterheltesének súlyosbbitásával annál is inkább, mert a pótdadó ugys a vagyonosabb osztályra nehezül nagyobb mértékben. Különben is a muzeum felállítása a megindult országos mozgalom következtében s mert annak ügyét a közművelődési egyesület vállalja magára, tárgyalanná vált. A Tompa-szobor a vármegyére nézve a kegyelet ténye, melylyel egy ország mulasztását akarta pótolni s legalább egy lépéssel előbbre vinni Erre azért ha nem is 10 ezer frtot, hát kevesebbet, de mégis adjon a vármegye. A közművelődési egyesület segélyezését ugy véli el-erendőnek, ha e czélra használtatik fel a Fáy-és nemzeti alap s ezt a vármegye 45 ezer frtig kiegészíti. Rendelkezési alapra, melyből a Kossuth-szoborra adandó 500 frt is fedezendő, kéri 12 ezer frtot.

Kubinyi Aladár a Tompa-szobor érdekében szólal fel és e czélra 2—4 ezer frt megszavazását vélelmenyezi. A Tompa-könyvtárat pedig ugy véli létesítendőnek, hogy a levéltár meg levő könyvei a most meghozatott Jókai-féle művekkel elkülönítve, Tompa-könyvtár néven kezeltekik.

Szentiványi Árpád már említett indokainál fogva 30 ezer forintnál többet nem szavaz meg. Ebből 20 ezer frt lenne a közművelődési egyesületnek, 10 ezer frt pedig a kiállításban való részvétel költségeinek fedezésére és a rendelkezési alapra.

EMLEKKÖNYVÉBE IRMÁNAK.

Az édes emlék s bűbajos álom,

Karolja lelkem hozzád — bűv alak,

Egem világa, édes mindene s

Dicsfénye lettél, hogy megláttalak.

Veled vagyok, örökre csak veled,

Eped lelkem ajakad csókjáért,

Szerelmet esd; forró hű szerelmet

Kába szívem vágyva boldogságért.

Itt ringatlak édes képzeletben

Suttogva hozzád lágyan csendesen,

Lelkem azt hiszi, lelked hogy szeret . . . s

Álmán csendben, boldogan pihen.

Nyujts hát neki ébren is oly üdvöt

Ne üzz el a kárhozat mélyébe

A boldogság kezébe van téve

azért esdék adja nekem

Kezed rendelése.

MENYHART SÁNDOR.

Hámos László főispán méltánylandónak tartja az ő hájt, — hogy minél kisebb összeg vetessék igénybe és azért hajlandó elfogadni a 30 ezer frt megállapítását 3 éven át kivetendő 2 százalékos pótdadóval.

Máriássy Andor szerint a bizottság nagyon szűk keretben mozog. A közművelődési egyesület mindig a központja a vitának, — pedig vármegyénknek gazdasági és ipari érdekei is vannak. A kötelező tűzbiztosítás, a hitelszövetkezet, ipariskolák, mind hálás tárgyai volnának a bizottság munkájának. Pótdadóhoz szerinte is csak igazolt szükség esetén szabad nyulni. Rendelkezési alapra legalább 20 ezer frtot kíván, a közművelődési egyesület segélyezését pedig úgy akarja, hogy a megszavazandó összeg a vármegye kezelése alatt álljon és csak annak évi kamatai adassanak ki az egyletnek.

Sziklay Géza rozsnóyi polgármester az emberbaráti intézmények érdekében szólal fel s a bizottsági tagok derültsége között a futó bolondokat veszi védelmébe, kérve számukra az ezredéves ünnepély alkalmából a vármegye által építendő bolondokházát. E mellett szegények házanak építését is javasolja.

Ezután még Bornemisza László alispán szólal fel, mely után következett a mult számban közölt szavazási eredmény, mely szerint 36 ezer frt összeg lett megszavazva 3 éven át kivetendő 2 százalékos pótdadóval.

A bizottság e megállapodása közgyűlés elő fog kerülni s még a nyári közgyűlés fog e tárgyban véglegesen dönteni.

H I R E K.

— **A helybeli** egyesült prot. főgynasiumi vizsgálatok folyó hó 11-től 29-ig tartanak. Az érettségi vizsgálat 25, 26 és 27-én lesz.

— **Közgyűlés.** A gömörmezei orvos-gyógy-szerész egylet mult hó 28-án fenállásának 25-ik évfordulója alkalmából közgyűlést tartott Török János egyleti elnök elnöklete alatt. A közgyűlés a tisztikar újbóli választásával kezdődött. Elnökké dr. Török János, titkárrá dr. Löcherer Tamás, pénztárnokká Kishonthy József, könyvtárnokká dr. Kármán Aladár újból megválasztattak, a lemondott dr. Ruber József helyére pedig másodtitkárrá Ornat Gyula csetneki gyógyszerészt választotta a közgyűlés. Ezután dr. Kármán Aladár olvasott fel néhai dr. Marikovszki Gusztáv volt elnökről egy hosszabb felolvasást, majd dr. Löcherer Tamás az egylet 25 éves fenállását, működését ismertette szépen kidolgozott beszédében. A jövő évi közgyűlés helyéül Tornallya lett megállapítva. A közgyűlést kedélyes bankett követte.

— **Teke-pálya megnyitás.** Május hó 27-én d. u. tartották a feledi kaszinóban újonnan épült teke-pálya megnyitását. Szép társaság jött össze e kedves falusi ünnepélyre és a jánosí cigány hallgató nótái mellett sok szép dobást ismételték az érzéketlen fabókok ellen. Draskóczy László főszolgabíró ur, hogy még kellemesbe tegye az ünnepélyt s érdeklődést, két versenydíjat is tűzött ki és tárgyat ajándékozott rea, melyeknek elsőjét egy művészies kivitelben készült dohányzó kisélet Lovcsányi Béla közszeretben álló körjegyző ur, a másodikat pedig, egy diszes órát, maga a főszolgabíró ur nyerte el. A társaság csak a késő éjjeli órákban tért nyugalomra.

— **A nagyrőcei** polgári- és középkereskedelmi iskolában f. hó 12-én kezdődnek az iskolai vizsgálatok s f. hó 23-án végződnek, 26-án délelőtt pedig a vendéglő nagytermében záróünnepély lesz.

— **Halálozások.** Hamaliár Károly, városunk aldozatkész polgárának anyósa özv. Nyiri Nagy Ferenczné szül. Zatrogh Julia, élete 92. évében, május 18-án elhunyt városunkban — Oxoliesányi Gyula osztrák körjegyző, élete 59-ik, hivataloskodásának 22-ik évében, május 29-én agyszélhűdés következtében, hirtelen elhunyt. Béke poraikra!

— **A mult heri** óriási záporoknak vidékünkön is é eztük káros hatását, sőt még emberaldozatot is követelt magának a zivatar. A városunkon keresztül folyó Rima egy körülbelül 2 éves kis gyermek hulláját hozta magával, melyet Jánosí községben sikerült kifogni a vizből.

— **Lesz-e** polgári házasság és mikor? Ez most a kérdések kérdése. A főrendiház a képviselőház által nagy többséggel elfogadott kötelező polgári házasságot elvetette s most a garanciaakat nem nyert kormány e kérdésben megbukott. Az elv, melyet az egész magyar társadalom felölet, elbukott nem lehet, mert hiszen az eszme temessek bár sirba és üljön bár sirján gy kővé keményedett világ, harmadnapon felkel halálából. Nálunk pedig — mondhatjuk — nincs senki, a ki a polgári házasságot — illetve annak valamely formáját — ne óhajtana. Ez oly szükség,

mely felett eltekinteni nem lehet, s azért a polgári házasság valamely formájában — alakuljanak bármint a politikai viszonyok — mégis csak érvényre lép, mert ez nem politikai kérdés, hanem közszükséglet.

— **Lányi Géza** czimbalom művész a népszínház elsőrendű czimbalmosa a Blaháné itt szereplése alkalmával szintén városunkban időzött és játékaival — úgy a színpadon, mint a nagy művésznő tiszteletére rendezett vacsorán — a legnagyobb sikert érte el. E helyen csak magas elismeréssel emlékezhetünk meg a salonné művészlől, s sok sikert kívánunk neki művészi szerepléseire.

— **Vállalkozás.** Folyó hó 1-én árlejtés volt a helybeli kir. állámpépítési hivatalban. A sodoma-hid gyáljáról való kiegyesítésére, valamint egyéb, a vácz-kassai állami úton való javításokra vállalkozott Varga Lajos 1132 frt 49 krért. A rozsnó-lőcsei útvonalon való javításokat Hénetz András vállalta el 546 frt 47 krért. Az egri úton hidakat javít Visnyai Pal 959 frt 54 krért.

— **Jetörés.** Alig egy hónapja annak, hogy Svanda János rozsnóyi illetőségű kertész legény kiszabadult a helybeli fogházból — hol lopás miatt 2 és fél évet töltött — f. é. május 19-én már is újabb betörést követett el. A naptárból megtudta, hogy ekkor vásár lesz Tiszolcson, tehát elment oda directe lopni. Az alkalom kedvező volt. Ugyanis észrevette, hogy egy házból a lakók eltávoznak, a lakást bezárják. Bement a magányos udvarba, a gyenge házajtót vállalva sarkából kiemelte, majd a szobába hatolva az ott talált szekrényt egy fejszével felfeszítette és abból 20 frt 20 kr. készpénzt emelt.

Budapesti levél.

Tekintetes szerkesztő ur!

Kezembe tartom épp a kolozsvári esküdt-szék verdiktjét, illetve a bíróság ítéletét, a mely szerint Ratiu János és társai bíróság is vétkeseknek mondatnak ki a btk. 173. §-ába ütköző s a 171. §-ban körülírt, nyomtatvány útján elkövetett izgatás vétségében s ezért Ratiu János egy évi, társai pedig különböző időtartalmú államfogházra ítéltettek, a melyek közül leghosszabb fogságot, öt évet Lukácsiu László, legrövidebb fogságot, két hónapot Barbu Patriczius, nyolcz hónapot Christea Miklós és Román Dénes, két és fél év körüli fogházbüntetést Mihali Tivadar, B. Sétia Rubin, Domide Gexasrim és Barczianu Dániel kaptak. A számra tizennégy darab deliquens lefórrázva hagyta el a vádlottak padját, mert ilyen kijozanitó zuhanyt nem mertek gyanítani oly sok évi türelem után. Az utcákon csinos román nők koszorúkkal és virágokkal dobálták kihívólag a vádlottakat, azok azonban rájuk sem hederítettek. Általánosan csodálkozunk, hogy a vádlottakat szabad lábra helyezték, annyival is inkább mert erdélyi levelezők olyasmit rebesget, hogy a dicső mártírok Bukarestbe, onnan Amerikába óhajják magukat titokban internálni, olyképpen mint két elődjük azt már tette, hogy a bíróság kezében hagyva kauziót és becsületszót, a büntetés elől — Amerikába szöktek! Lukácsiu még mindig nem fer a bőrébe. Bizonyosan bepálinkázott ama román szent-séghől mit mi prózai barbárok »spiritusz«-nak hívunk, mert józan észszel csak nem tehetette, hogy utczára menve, elkezdjen kiabálni: »Abczug a király! Éljen a császár!« A hatóság rögtön kiadta ellene az elfogtatási parancsot. — A »Vulturul« című szennylap, daczára a sok elkobzásnak, egyre izgat s azzal fenyegetődzik, hogy a román nép testén fogják csak hóseiket börtönbe vinni. — Egy fanatikus pápa imát is készített a mit a hatóság kutatás útján eddig kétszáz példányban kobzott el. Ha sokáig így tart ez a fejletlen állapot, utóbb is furcsa vilá-gunk lesz, mert az olasz parlamentben már is akadt egy hájfejű talján képviselő, a ki Imbriani névre hallgat s Crispi miniszterelnökhöz így szölt: — Szándékozik-e akeziót indítani az Ausztria-magyarországi latin népek elnyomott nemzetiségű jogainak megóvására?

S midőn Crispi erre kijelentette, hogy erre a kérdésre nem válaszolhat (?) — Imbriani így kiáltott:

»Kolozsvárról jalkiáltás hangzik át hozzánk! Az olasz parlamentnek föl kell emelnie büszke tiltakozó szavát és ki kell fejeznie rokonszenvét ama népek iránt, a melyek függetlenségükért (!) harcolnak!

A hájfejű talján e hig koponyára valló főrmédvényére az ülést bezárták.

... Kutya világ lesz nálunk ... akárki meglátja ... kutyavilág ...!

A Barcellonában kivégzett hat anarkista halotti fenykép felvetélet várjuk. A kivégzettek, névszerint Bernat, Cerezucl, Sogas, Orchos. Sobol és Coldina dinamit bombamerényletet követtek el Martiner Campos spanyol tábornagy ellen. A héten hullottak el a barcellonai vesztőhelyen

az anarkia éltetése mellett, rőtentő nyugalommal, vad halálmegvetéssel, még a papot és feszületet is durván lökve el maguktól. Érdekes, hogy Coldinat tizenhárom golyó találta s még sem bírták leteríteni Ott állt szidva a zsarnokságot, testében tizenhárom golyóval, még egész közelről agyát szét nem repítették. — Hewey anarkista holt testét, kit Deibor párizsi hóher nyaktülözött a másvilágra, Laborte tanár bonczolás alá vette. Labordét e műtétében a legkiválóbb szaktudósok fogják körülvenni, annak megállapítására valljon az ideális lelkű ifju merénylő ép elméjű volt-e vagy öröklött örült. Agyáról gipszlenyomatot készítettek s akármbibe fogadok hogy a legközelebbi rimaszombati vásáron már kintorna mellett lesz kiállítva a panoptikum él csalogatónak viaszokban.

A merénylők egyre szaporodnak. Rómában a Via Boiffon egy dinamitbomba robbant fel a mely egy kert falát hosszában felvetette. A merénylő egy tizenhárom éves gyerek, Rösler római angol főkonsul fia. A kis bűnös makacsul tagadott meg minden felvilágosítást, — egyelőre szabadlábra helyezték. — A fő és székváros is keresztül kiindólt egy bomba parádét a más-nás kaszinó kapujába bombát találtak kanoczczal felszerelve. Menekült tőle a sok frakkos szolga szanaszét, csak a Kossuth Lajos-utczai rendőr volt bator nyakon csipni és igazolás végett a főkapitányságra vinni. Ott aztán kisütötték, hogy a belseje fűrészpórral van töltve, a fűrészpór gliczerinnel van leöntve s igen békés természetű jószág a mit fel nem robbant senki ezen az árnyékvilágon. A tettest...? No a tettest persze, hogy — nyomozzák!

A milleniumnak egyik legcsodásabb látványa lesz a már látható Feszti-féle körkép »A magyarok bejövetele.« Bámulatosan nagyszerű csoportozatok vannak ott őseink életéből, — hej... de sokat is könnyezhetünk ott... de sokan is nem tudják mi könnyezni való van ott, ha az ezüst Tiszát látjuk csendesen kanyarodni, a kéklő hegyeket, az ős rengetegeket, a csótáros. bogláros méneket, a harcsi rohamot, a sok buzogányos, kelevéres őseket a mint kipattanó nyilakkal rohannak bősziúlna a szláv ellenre, elfoglalni a hazát, az unokáknak... a halátlanoknak!

GELSEI BIRÓ ZOLTÁN.

A lapulajdonos megbízottja és felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Segéd-szerkesztő: CSERNAY DÁNIEL.

1176 — 1894 sz.

Pályázati hirdetés.

Dr. Hampel József lemondása folytán a rimaszécsi közegészségügyi körben szervezett körorvosi állás meg ürülvén, annak választás útján leendő betöltése végett pályázat nyitattik.

A választás határidejéül *julyó 1894. évi június 18. napjának d. e. 10 óráját* a kör székhelyére Rimaszécsre a midőn kitzűzöm felhívom a pályázókat, miként emez állásra pályázati kérvényeket az 1886. évi XXII. t.-cz. 74. §. illetve az 1883. évi I. t.-cz. 9 §. I. és az 1876. évi XIV. t.-cz. 143. §-ának megfelelőleg elszerezten hivatalomhoz f évi június hó 9. napjáig bezárolag adják be, mert a későbbben érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

A körorvos fizetése a körbe osztott községektől 2500 (kétezer ötszáz) korona mely egyedi előleges részletekben fizetetik, mellék járulék élvezetere a körorvos igényt nem tarthat.

A-körhöz Martonfalva, Czakó, Iványi, Rimaszécs, Zádorhaza, Susa, Jéne, Harmacz, Csiz, Radnót, Zsíp, Dulháza, Ujfalu, Dobócza, Hanva Uraj és Lenártfalva községek tartoznak.

Feled, 1894. május 10.

Draskóczy László,
főszolgabíró.

Ügyfeleim és a jogkereső közönséggel tisztelettel tudatom, hogy

ügyvédi irodám

● **Andrássy-ut 3-ik szám alatti** ●

(kir. törvényték mellett)

házamba tettem át.

Rimaszombat, 1894. május 23.

Institórisz Endre,

ügyvéd.

Hirdetmény.

Vernár község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. t. cz. 15. §-ban az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-okban és az 1891. XVI. t. cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t. cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t. cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt — vagyis az 1894. évi november hó 28-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:
1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cz. 15. és 17. §§-ai alapján — ideértve e §-okban az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t. cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t. cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt — vagyis az 1894. évi november hó 28-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ának eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbali ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1894. évi november hó 28-ik napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz benyújtásuk, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a tkv. átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülömben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t. cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16-ik §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1894. évi november hó 28-ik napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bárminemű igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

Kir. Járásbíróság mint tkvi hatóság Nagy-Róczen 1894. máj. 28-án.

Molitorisz, kir. jbiró.

Meglepő olcsó árak!

LÖFKOVICS LIPÓT
DIVATÁRUHÁZA
RIMASZOMBATBAN.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy áruházam túltömöttsége miatt az összes idénycikkeket

**mélyen leszállított árakon,
meglepő olcsó árakon**

elárusítom úgymint: **naperajkykat női és férfi blouzokat, gyermek-, leány- és fiu-ruhákat.**

Női, férfi és gyermek kivágott, színes és fekete kivágott és egész czipők, harisnyák.

Fehérneműek, nyakkendők, gallérok, manchetták és keztyűk.

Kérem ez alkalmat megragadni, mert ily olcsó árakon alig lesz alkalma a nagyérdemű közönségnek bevásárlásait eszközölhetni.

Tisztelettel

Löfkovics Lipót.

Meglepő olcsó árak!

A raktár túlhalmozottsága miatt

ENGEL ADOLF
RŐFÖS ÉS DIVATÁRU KERESKEDÉSÉBEN, RIMASZOMBATBAN,
főtéren, saját házában,

a raktár túlhalmozottsága miatt a múlt évről felmaradt **francia batisztek, atlasz-szatenek, mosó toillek**, ugyszintén **maradék szövetek és darab-árúk**

mélyen leszállított áron elárusítatnak.

A mélyen tisztelt hölgyközönség felkéretik a kedvező alkalom felhasználására, s szükségletének **olcsó áron** való beszerzésére.

A n. é. közönség előzékeny kiszolgálásban részesül.

kedvező alkalom!

mélyen leszállított árak!

Erdélyi János

fogtechnikus, **műtermét**
borbély és fodrász
a «Három Rózsa» melletti Széplaky-féle házba helyezte át, s czélszerűbben felszerelve áll a n. é. közönség rendelkezésére.

WALLA JÓZSEF
cementáru-gyára, építési anyagok raktára
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

<p>Vállalkozik:</p> <p>GRANITTERAZZO, BETONIROZÁSOK, CSATORNÁZÁSOK, SZŐKÓKUTAK, CZEMENT-LAPOK és MOZAIKLAPOKKAL KÖVEZÉSEK elkészítésére stb.</p>	<p>Raktárt tart:</p> <p>KERAMIT-LAPOK, KELEHEMI-LAPOK, METTLACHI LAPOK, TERRACOTTA-ÁRUK, KÓFEDELPEP, TŰZÁLLÓ TÉGLÁK, KÉMÉNY-RAKVÁNYOKBÓL stb.</p>
---	--

KÖVÉNY-ÁRUK

Gyári raktára a gartenau Portland cement és vízhatlan mész-gyárnak.

Birtokeladás.

Gömörvármegyében, a rimaszécsi vasuti állomáshoz félórányra

1. **Susa** község határában szántóföld-, rét- és erdőből álló tagosított birtok 573 hold.
2. **Csobánka** pusztán föld, rét, kerülő-lak 35 hold.
3. **Harmacz** község határában rét egy tagban 78 hold.

Összesen 686 hold

épületekkel, marhával és teljes gazdasági felszereléssel, — esetleg a folyó évi összes terméssel is — szabadkézből eladó.

Értekezni lehet **Bronts István** tulajdonossal

== **Rimaszombatban.** ==